

Мурра - үр
Табигаттас
Адамын арга
Адагт - амант
Авруу - амант
Аттар
Дундговьд

Афанасий Эляков

984
353-5

ХОЮОННОР

Ытык-Күөл с.

984-5
2-53

(27. XI. 1958 — 27. I. 1996)

ТАТТИНСКАЯ
МЦБС

Бу хоһооннор ыарахан ыарыттан сир үрдүгэр орто дойдуга бэриллэр киһи үйэтин ситэ олорбокко, олох кэрэтин үчүгэйин ситэ билбэккэ соһумардык, үгүспүтүн хомотон. айматан күн сириттэн барбыт Афоня Эляков сырдык мөссүөнэ уонна олоххо анаабыт туойбут, кэриэс хаалларбыт тыллара буолаллар.

Сэрэйдэххэ бу хоһооннору элбэх киһи ааҕа, истэ илигэ буолуоҕа. Арай уустук операцияҕа бэлэмнэнэн Московскай уобадаска, госпитальга сытан суруйбут, аан дойдуттан, дьонуттан-сэргэтиттэн тэйэр тиһэх тылларын чугас дьонноро кэлин Афоняны тиһэх суолугар атааран, ийэ буоругар кистээн баран «Таатта» хаһыакка бэчээттэпиттэрин олус да харааста аахпытым.

Афоня — бары таптаан ааттырбытынан Оппуос, ханнык да литературнай кружокка, эбэтэр түмсүүгэ сылдьан тылы эрэ наардаан, рифмалаан, чочуйан үрдүк ирдэбиллээх ааҕааччы дууһатын, санаатын туттаары, сыанабыл ылаары суруйбатаҕа. Бу тыллар, хоһооннор олоххо мэлдьи оптимист, үгүс кэрэ ыра санаалаах, эрэллээх, куруук эйбэс, оҕолуу үөрүннээн Оппуоспут нарын, уйаҕас дууһатыттан айыллыбыт, тахсыбыт билигин өйдөбүннүк кэриэс тыллара буолаллар.

Манна сүүрбэтин санга ааһан эрэр киһи оҕолуу таптала, ыллыыр-туойар эдэр саас кэмнэрэ үгүстүк хоһуйуллубуттар. Олор быыстарыгар төрөөбүт ийэ бэ анаммыт хоһооннору сэргэ улааппыт-үөскээбит дойдуга ахтылҕан тыллара киһиэхэ эрэ барытыгар дэбигис айылҕаттан бэриллибэт кэрэ санаа иэйиитин туоһуудара буолаллар.

Маны сэргэ «Баалкаҕа», «Сарсыардаангы дьыбарга», «Икки оҕонньор», «Олох анала», «Ыраах Москва анныгар хоһооннору Оппуос бу биһиги тула

буолар олоххо, күнүэтэ көрсөр түгэннэргэ, ону аа-
хан политикаҕа тийэ ис-сүрүбүттэн биэрэр сыа-
набылларын түмүгэ эбиттэр. Ол курдук Чечня са-
аттаах сэриитин курдук өтөрүнэн дьин-чахчы ис
кырдыга биллибэт иэдээнгэ киһи, гражданин бы-
һыытынан сыһыана арылыччы көстөр.

Бу хоһооннорго даҕаны, уонна олобун тиһэх күн-
нэригэр суруйбут тиһэх хоһоонноруттан биирдэс-
тэригэр «хара форма кэтэттилэр» этиллэрин кур-
дук атын киһи, дьон, норуот кыһалҕатын, иэдээ-
нин олус да чугастык саныыр, өйдүүр эбит этэ,
биһиги Оппуоспут.

Этэн аһарбытым курдук Афоня киэн эйгэни
«саататар» эрэ туһуттан суруйбатаҕа чахчы. Ким
киһини киһи быһыытынан истинник саныыр би-
лэр, өйдүүр өйдүүбэ бу хоһооннор дьин-чахчы ки-
ни дууһатын, иэйиитин кэрэхэтэ буолалларын.

П. З. МАКСИМОВ,

АТЫН АНАЛ

Атынга анаабыт тапталгын
Билбэккэ сылдыбыт эбиппин
Бэйэбин бэйэм албыннаан
Эрэммит эбиппин мин урут

Билэрим эн ыраас сүрэххин,
Хап-хара харабын көрүүтүн
Билэрим оҕолуу эйэҕэс
Килбик нарын мичээргин

Ол бэйэн билигин эн
Атын киһи анала буолбуккун
Дьоллоохтук долгуйа мичээрэн
Атынныын сиэттиһэн хаамсабын.

Бэс ыйа, 1980 с.
Хабаровскай к.

Барбыт төннүбэт
Киирбит тахсыбат
Дииллэрэ оруннаах
Тапталы иккистээн
Эргитиэн суоҕа үйэҕэр

х х х

Хаалыаҕа сүрэххэр Эйиэхэ
Дьингнээх тапталын сылааһа
Кырдыбат дууһаҕар истинник
Сипсийиэ атын киһи анала

Бэс ыйа, 1980 с.
Хабаровскай к.

Киһи биирдэ төрүүр
Сибэкки биирдэ үүнэр
Сир үрдүгэр туох бары
Биир төгүллээх буолуохтаах.

Кыталык сүтэрбит доҕорун
Үйэ тухары аһыйар
Тоҕо киһи биирдэ эрэ
Таптыра сатамматый?

Таптал диэн сүрэх ыарыыта
Баар буолуохтаах киһиэхэ
Уһун үйэтин устата
Биирдэ бэриллэр аналлаах

Бэс ыйа, 1980 с.
Хабаровскай к.

ТУЛААЙАХ ТУРУЙА

Соҕотох туруйа халаатаан
Ааспыта үөһэнэн
Доҕорун сүтэрэн, айманан
Ыллаабыта аһыйан

Ол туруйа ырыата
Санатта миэхэ элбэҕи
Санньыар курус тойуга
Долгутта баастаах сүрэҕи

Батыһа көрөн хаалбытым
Тулаайах туруйа кэнниттэн
Бэйэбэр тэнгилээн кинизэхэ
Дьолу баҕара санаатым.

Бэс ыйа, 1980 с.
Хабаровскай к.

Эдэр сылдьан мин урут
 Таптаабытым биир кыһы
 Тахсар этэ оччоҕо
 Сааскы күнүм киниттэн

Кыайан эппэккэ хаалбытым
 Мин ыраас килбик тапталбын
 Билбитим кэнники хойутаан
 Атын киһи анала буолбутун

Онтон ылата билигин
 Устан ааста элбэх ый
 Сылдыабын соҕотох бу бүгүн
 Кэрэх тииттии тулаайах.

Бэс ыйа, 1980 с.
 Хабаровская к.

ЭЙИЭХЭ ЭРЭ

Тахсыбат миигиттэн куруук
 Эн хара хараҕын көрүүтэ,
 Өйдүүбүн, ахтабын куруук
 Килбик, ыраас мичээргин

Төһөтүн да иһин билигин
 Атын киһи анала буолларгын
 Саныыбын куруутун эйиигин
 Өйбүттэн түспэккин өрүүтүн

Долгуйа ахтабын бу бүгүн
 Эйигинниин сылдыбыт кэммитин
 Дьоллоохтук сиэттиһэн хаамсыбыт
 Хатыгнаах чараммыт саҕатын

Бэс ыйа, 1980 с.
 Хабаровская к.

**ДЬОЛ БЫТАРХАЙА
(КУСОЧЕК СЧАСТЬЯ)**

Үчүгэй да этэ оччоҕо
Күн күлүмнүү тыгара
Кэрэ да буолара
Саҕахха тахсыбыт сардаана

Дьоллоох этим онно
Эн аттыбар буолангың
Үөрэр этэ сүрөҕим
Наҕыл, намчы күлүүттэн

Ол бэйэтэ билигин
Төттөрү эргийдэ барыта
Тоҕо бу курдук дьылҕа
Атаҕастаабыта буолуой, миигин.

Бэс ыйа, 1980 с.
Хабаровскай к.

Ыраас турбут халлаанга
Этин дэлби барарыныы
Саһан сыппыт адьырҕа...
Туртаска саба түһэринии
Иһиттим мин бүгүн
Ыарахантан ыараханы
Таннарбыт тапталым туһунан
Истээт тута сүрөҕим
Тохтуу түһэн ылбыта
Тулабар сир-халлаан
Таннары ытыллан барбыта
Билигин мин бүгүн
Эдэр сааһым таптала
Устар олоҕум анала
Эргэ тахсан ээрин.

Бэс ыйа, 1980 с.
Хабаровскай к.

БААЛКАҒА

Бүгүн мин сырыттым
Куорат вещевоу рыногар
Быһаччы этиллэринэн
Баалкаға!
Ынғырыа уйатын курдук
Оргуйар долгуйар баалка
Кэлии-барыы
Ылсыы-бэрсии
Элбээбит сирэ баалка
Манна үс бүк үрдүүр сыана
Алта төгүл аччыыр суобас
Үчүгэй үлэһит орто хамнаһа
Барар биир ыстаанга
Стипендия ағара
Бүтэр биир пакетка
Мотоцикл сыаната
Сыаналанар бачыынка,
Баһаам элбэх харчыга
Атыыланар хара ачыкы
Америка, Япония онгоһуга
Өйдөнөр үрдүктүк
«Штат», «Фирма» диэн тылдар
«Символ» курдук иһиллэллэр
Хардыгынас хаһы агардаах
Арғаа дойду ырыатын
Суруллубут лентата
Былдыһынынан ылыллар
Олус улахан сыанаға
Бу үлүгэр маннык
Түөрөх-саарбах дыяаланан
Кимнээх ордук
Үлүһүйэллэрий диэтэргит
Этиэм этэ сонһуйа
«Эдэр ыччат,
Сүннүүнэн — студент!»

Алтынныы 1980 с.
Хабаровскай к.

Ыраах, илин
Амур өрүс үрдүгэр
Олорбуттара сахалар
Иллээх көрдөөх кэргэнинэн
Бу улахан кэргэнгэ
Бааллара араас
Көрдөөх-нардаах
Дьибэлээх-баабалаах
Күүлэйдиир кыдыктаах
Иһэччи да муннаах
Эдэр элбэх ыччат
Төрөөбүт дойдуларыттан тэйэн
Үөрөх үрдүк үөһүн тутан
Араас идэни ылаары
Дьонго туһалаах буолаары
Ыра-санаа аргыстаах
Үөрүү-көтүү үктэллээх
Мустубуттара бу ытык
Хабаровскай куоракка
Бүгүн-мин эһиэхэ
Билиһиннэриэм кыратык
Сахам Сириҥ ыччатын
Студенческой олобуттан
Баһылайабы бастакынан
Кэпсибин кистээн
Бааскабыт барыбыт үөрүүбүт
Күммүтүн таһаарар киһибит
Күлэрэ-үөрэрэ кэрэтин
Ырыата-тойуга элбэҥин
Ол да буоллар
Буруй эрэ Моттойоҕо буоларыны,
Сыыр намыһабын буларды
Бааскабыт үрдүгэр түһэбит
Кырдыга да сымыһа,
Таппыта да сыһа
Буолан иһиллэр биһиэхэ
Аан аһыллар, ардыгар түннүк
Киирэр бастаан суумка
Иһигэр толору баанка

Ол аата Шангайбыт
Докумуонун кыбынан
Үлэтигэр тиэтэйбит
Биһиги биир табаарыспыт
Арыый аҕа киһибит
Туора Бытык Киэсэбит
Тиэтэйэн-саарайан харбыаласпыт
Сыһа-халты үктээбит
Көрөөт тута таайдыбыт
Пиибэ бүтээри гыммытын
Кыһар, кичэйэр
Мастыын өрө тустар
Ууспут Дьаакыбылап
Кыспыт маһын олуга
Солкуобай буолан эриллэр
Олобун улахан аргыһын
Оннооһор умнубут пиибэтин
Үөрөх, уроок умнуллан
Хаалбыта букатын ырааппыт
Күнүһүн куруук утуйар
Түүнүн мэлдьи суруйар
Кумааҕы бөҕө алдыанар
Кэмбиэр да элбэх баранар
Эдэр уолбут Русламмыт
Эрдэһит будильник киһибит
Биир сиргэ тэһийэн
Букатын олорбот буолбут
Ханнык ыарыы хаарыйдаҕай,
Хаарыан уолу буулаатаҕай?
Бастаан манна кэлэргэ
Дьонго кэпсиир буоларбыт
Олорорбут бииргэ
Туора саха
Уонна биир Сунтаар киһитэ
Ол аата сордуубут
Тайах курдук улахан
Бэһис киһибитин
Мелентийбитин

ТӨННҮБЭТ ТАПТАЛ

Олох диэн ыарахан
Да буолар эбиккин
Киһиэхэ олоҥор биирдэ
Бэриллэр эбит тапталын

Ол биирдэ бэриллэр
Дьиниэхэ күүстээх тапталын
Аттыгынан устан аастабына
Баар эбит ыарахана

Олоҕун ыллыгын ортотугар
Туран хаалыан соҕотох
Төһөнүбэт тапталгын куруутун
Долгуйа өйдүөбүн үйэбэр

Бэс ыйа, 1980 с.
Хабаровскай к.

ТАБААРЫСПАР (БҮӨККЭБЭ) АНЫЫБЫН

Сибэкки хаттаан тыллыа,
Хатын уһуктан хаамсыа
Күөрэгэй чыгчаахпыт ыллыа
Күөх хонуу үрдүнэн дайаары
Арай эн суоххун доҕоруом
Күлүөн суоҕа биһигинниин...

Урут сылдыбыт хатыммыт
Соҕотоҕун хонкуйуо
Бииргэ хаамсыбыт ыллыкпыт
Эйиигин суохтаан субуллуо
Бардын дии эн бүгүн
Биһигиттэн букатын

Умнуом суоҕа өрүүтүн
Бииргэ үөрбүт кэммитин
Ахтыам куруук доҕоруом
Эн мичээрбит мөссүөҥүгүн
Хаалыан өрүү биһиэхэ
Үйэлэргэ бииргэ

5. 10. 80 Хабаровскай к.

**КҮНДҮ ВЫПУСКНИКТАРБЫТЫГАР
НАДЯҒА, АЛЕШАҒА УОННА
КЕШАҒА, ВОЛОДЯҒА**

Биэс сыл устата
Сыралаах үөрэхтиин хатыһан
Баран эрэбит биһигиттэн
Олох аанын аһангыт
Дойдуга туһалаах дьон буолун-
Элбэви үлэлээн, үгүһү айын
Төрөөбүт Сахабыт Сиригэр
Туппут дьиэбит элбээтин,
Хайаны, тайҕаны быһыһан
Уурбут суолгут тыргылыннын
Хаһан, ханна да буолларгыт
Өйдүүр буолун куруук
Көрдөөх-нардаах студенческой
Олоххутун,
Онно хаалбыт доҕотторгутун

1980 с., Хабаровской к.

Сарсыардааны дьыбарга
Постка турбут уолаттарга
Күһүңгү силбиккэ
Утуйалларын умнубуттарга
Аныыбын бу хоһоону,
Ыллыыбын бу ырыаны
Төрөөбүт дьиэлэриттэн
Таптыыр кыыстарыттан
Икки сылга арахсан
Бараллар уолаттар
Ийэ дойду иннигэр
Ытык иэстэрин төлүү
Оҕо саас дьоллоох күлүүтэ,
Ийэ эйэҕэс мичээрэ
Куруутун бу дойдуга
Суох буолбатын туһугар
Уон аҕыстаах уолаттар
Саа-саадах туталлар.

Алтынньы 1980 с.
Хабаровской к.

ТАНКОДРОМГА

Түөрт киһилээх экипаж
Танк иннигэр кэккэлэстэ
Командир хамаандатын кэтэһэн
Бойобуой кэргэн иһийдэ
Командир чуор куолаһа
Дьыбардаах халлаанга дуорайда
Түөрт эр бэрдэ көрүөх түгэн
Бойобуой олоһун булунна
Модун ыстаал массыына
Собуоттанан дьигиһийдэ
Күөх буруонан уһууран
Иннин диэки дьулуруйда
Ежтары, боруонкалары быыстарынан
Уга-хангас халыйда
Синньигэс муоста устунан
Ыппыт октуу субулунна
Механик-водитель кытаат!
Эрэллээхтик тут рычаккын
Бу аарыма массыына
Эн илиин иһигэр
Инники эмискэ хараарда
Танканы утары ров
Онтон да игнибэккэ
Кыайыылааһынан күөрэйдэ
Онтон бу тийэн кэллэ
Таннары түһүүгэ змейка
Водитель танкатын сымсатык
Эрийэ-буруйа көтүттэ
Кэмниэ-кэнэбэс көһүннэ
Трасса бүтэһик көнөтө
Буору-хаары ытыйан
Лиһигирии сүүрдэ танкабыт

Сэтинньи, 1980 с.
Хабаровскай к.

САРДААНА СИБЭККИ БЭЛЭХТИЭМ

Үрүн түүн аһыллан ааһыта,
Үрэхэ туман көтүүтэ
Күөрэгэй чыычаахпыт уһуктан
Кэрэтик дьиэрэйэ ыллыгыта,
Уһун суһуох, хара-харах
Тапталлаах доҕорбор, эйиэхэ
Сардаана сибэкки бэлэхтиэм
Бэлэхтиэм Сахам сириг киэргэлин
Саамай бастыг сибэккитин
Сарсыарда күн уотуттан кыыспыт
Тэтэркэй сибэкки дьөрбөтүн,
Ол сибэкки эйиэхэ
Күүстээх тапталы этиэхтин
Күндү киһин өрүүтүн
Бииргэ баарын санаттын

От ыйа, 1980 с.

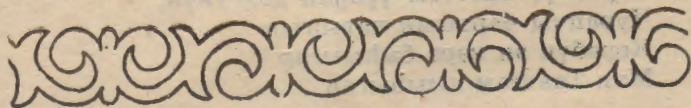

Ыраах Таатта үрдүгэр,
Хатыг чаран быһыгар
Тапталлаах киһигин күүтэн
Олоруог дуо, мунчааран

Көрсүөг дуо, эн миигин
Ахтан долгуйа мичийэн
Тахсыан дуо, көрсүһө
Сайынны чуумпу киэһэбэ

От ыйа, 1980 с.

Хабаровской к.

Эйиигин саныбын
Сарсыарда тураатын
Киэһэ утуйаары
Ороммор сытаары

Ахтабын эйиигин
Үөрэнэ бараары
Уһун суолбун кылгатаһан
Өйбөр онорон көрөбүн

Өйдүүбүн эйиигин
Ханна да буолларбын,
Мичээрбит мөссүөнүн
Тахсыбат өрүүтүн

Ардыгар түһээммин
Эйигинниин сылдыабын
Сибэкки дьөрбөтүн бэлэхтээн
Эн миигин үөрдөбүн

От ыйа, 1980 с.

ТААТТА КЫҢЫҒАР

Саҕахха тахсар сардаана сарыалын
Тумулга үүнэр ньургуһун толбонун
Эйиэхэ көрөбүн
Мин Тааттам кыһыҕар

Кыталык лыһкынас ырыатын,
Куба көтөр маңанын
Эн уларсыбыт курдуккун
Мин Тааттам кыысчаана

Төрөөбүт Тааттам үрөһүн долгунун,
Чурапчы чаранын хатынын
Көрөбүн эн кэрэ быһыыгар
Мин Тааттам кыһыҕар

От ыйа, 1980 с.

ИЙЭБЭР

Ыраата сылдьаммын
Долгуйа ахтабын куруук
Кыырыктыһан эрэр баттахтаах
Эйэвэс санныар мичээрдээх
Күн курдук күндү
Төрөппүт киһибин, ийэбин

Оо, төһөлөөх эрэи
Көөртүн буолуой мин иннибэр
Оо, төһөлөөх харах уутун
Тохтун буолуой мин туспар

Ыалдьар, ыксыыр күннэрбэр
Утуйаргын, аһыыргын умнан
Хас күн, хас түүн
Аһартын буолуой мин аттыбар

Саһа суумка сүктэрэн
Сэттэ саасын туоларбар
Эн миигин сиэтэнгин
Тиэрдэн биэртиң оскуолабар

Ийэ дойдубар төлүү
Ыраата, саллаатты барарбар
Хаалтын дии далбааты
Уһун суолга албаан

Сыллар аһаллар устан
Эбиллэр эн сүүскэр сурааһын
Ол эрэри кырдыбат хараһын
Оһолоргунуун үөрэллэр бииргэ

Олунһу, 1981 с.

Ол да буоллар аны
Хаһан да түмсүбэппит бииргэ
Хаһан да сүүрбэ икки киһи
Учуутал кэпсээнин истибэппит
Оо, аны хаһан да
Биир коллектив буолбаппыт

Билигин эрэ өйдөөтүм
Элбэх сыллар кэнниттэн
Бу ааспыт бириэмэбит
Иккиһин төттөрү эргийбэтин
Үлтү барбыт хурустаал
Сатаан хат холбоспотун

Уонна мин ыардык
Диринник үөһэ тыынным
Оҕо сааспын сайыһан
Айманан, хараастан ыллым

Муус устар, 1981 с.
Туора-Күөл — Хабаровск-35.

АХТЫЛҔАН

Эмиэ бардым ыраата
Айан суолун тутаммын
Дойдубуттан арахсан
Олох долгунун батыһа

Эмиэ аалыа миигин
Сыппах быһахтыы ахтылҔан
Курдаттыы тардыа ыраахтан
Төрөөбүт дойдум таптала

Миигин урут мунҕнуура
Дойдум, дьонум ахтылҔана
Аны билигин эбилиннэ
Үһүс ахтылҔан ыарыыта

Олунньу, 1981 с.
Туора-Күөл — Дьокуускай.

ОДНОКЛАССНИКТАРБАР

А-н, Б-тан сағалаан
Аағар, суруйар буолбут
Тиһэх экзамен туттарсан
Долгуйа үөрэн мичийбит
Ханнабытый дофоттторум,
Бииргэ үөрэммит оҕолорум

Ханнабытый уон сыл бииргэ
Эн-мин дэсигэн үөрэммит
Айдаарсан-иллэһэн сылдыбыт
Көрдөөх оҕо-сааһым аргыстара
Олобум маннайгы дофотторо,
Биир кылааһым оҕолоро

Кынаттаммыт чыычаах оҕотунуу
Үрүө-тараа көттүбүт
Олох суолун батыһан
Сүүрбэ ағы бардыбыт
Үлэ-үөрэх үөһүгэр
Төлө көтөн киирдибит

Хайыгы-сах ыал буолан
Ийэ-аҕа дэттэ сорохпут
Хоһуун үлэһит тахсан
Үөртэ дьону биирбит
Үөрэх дабаанын дабайан
Дьүккүөрдүк дьулушта атыммыт

ТАТТИНСКАЯ
МЦБС

ТУОРА-КҮӨЛГЭ

Ыраатан тэлэнийэр кэммэр
Араас доботтордуун сылдьан
Өрүүтүн ахтабын
Хайаан да кэпсибин
Халдыайы батыһа турар
Бур-бур буруолаан бургучуйар
Кыракый дэриэбинэбин
Төрөөбүт дойдубун
Сааһын харалдыт тахсыытын
Маннайгы ньургуһун үүнүүтүн
Үөһээттэн халдыгыраан
Сүүрүк уута сүүрэрин
Сайыңгы намын кизһэҕэ
Дьахтар сайдыр санатын
Мээчик тингиргэс тыаһын
Эдэр ыччат күлсүүтүн
Кыһыңгы түптэлэс тымныыга
Дэриэбинэ үрдүнэн субуллаар
Остуолбалыы буруону
От соспут трактор
Дьигиһитэн ааһарын
Обо-аймах ыһыллан
Оскуолаттан тахсарын

Бурдук быстарар
От оттоон үллүктүүр
Эти-үүтү элбэтэр
Совхоз үлэһит норуотун
Үчүгэйгэ, үөрэххэ уһуйар
Үрдүктэн үрдүккэ сирдиир
Учуутал, иитээччи дьонун
Ол да иһин куруук
Ыраах да чугас буолларбын
Хайаан да кэлэбин
Ийэм курдук ахтан
Дойдум дьонун көрөөрү
Ыраас салгынын ыймахтаары
Дууһабын сынньатаары

Кулун тутар, 1981 с.
Хабаровск—35.

Бардым бүгүн эмиэ
Эйигиттэн арахсан
Арахсыы курус ырыата
Дуунабар санныардык ыллаата
Арахсар уйафас тылларбар
Эйэфэс эппиэти эппэтин
Ыраах суолга атааран
Сайына далбаатыы хаалбатын
Бардым ыар сүгэхэр онгостон
Эйигинниин арахсар кэммитин
Харах харахпытын утары көрсүбөтөх
Эн биһиги өйдөспөтөх киэнэбитин
Бафар өйдүөбүн хойуутун
Биир сүрэх эйиэхэ ыллаартын
Эйигин эрэ таңара онгостон
Күн аайы ол сүрэх үһпүтүн

Олунньу, 1981 с.
Туора-Күөл — Дьокуускай — Хабаровскай.

ХАРЫСТААН ТАПТАЛЫ

Эн миигин хомотон
Соботох хаалларан
Үөнзөттөн көрүмэ
Тэйиччи туттума
Эн холус тылгыттан
Мин дууһам оргуйуо
Тыйыс-тымныы көрүүттэн
Таптал уота умуллуо
Ыраах баар доборгун
Хомото барымый
Итии истинг изйиигин
Эн суруккар суруйууй

25.III.81 с.
Хабаровскай к.

КЫЫС ТАПТАЛА

Сага тахсар сибэккини
Хардарыта барыма
Сага үүммүт күнү
Саппабырда сатаама
Уйа туттар чыычаабы
Үргүтүмэ, куттаама
Сага тыллар сибэкки
Нап-нарын, уп-уйан
Кыра да хаһынтан
Хагдарыйа хатыаба
Сага үүнэр күммүт
Кыыс оҕолуу килбик
Намыһах хайа, кыра былыт
Кулугурдуо, хаххалыа
Уйа туттар чыычаах
Чап-чараас сүрэхтээх
Мутук тостор тыаһыттан
Үргэн ыраах көтүөбэ
Итиннэ барытын
Тэгниэхпин баҕардым
Сир үрдүгэр баартан
Килбиктэн килбиги
Нарынтан нарыны
Үргүүктэн үргүүгү
Кыыс оҕо тапталын

Кулун тутар, 1981 с.
Хабаровскай к.

ИККИ ОҢОНЬОР

Икки оҗоньор
Уопсай тула төҗкөннүүр
Тугу эрә көрдүүрдүү өҗөннүүр
Чугаһаан иһэн
Өйдөөн көөртүм
Иккиэн икки ағы
Сыаллаах, соруктаах
Иккиэн икки ағы
Санаалаах дьон эбит

Биирдәрә кыһанан
Ыраастыыр, хомуйар
Уопсай тула ыһыллар
Вөзү-сағы барытын
Онтон иккиһә
Көрдүүр тиритә
Буор-сыыс буолбут
Кирдәэх бытыылканы

Биирдәрә охсуһар
Чәбдик ыраас иһин
Дьон сәргә дуоһуйан
Сынньанарын туһугар
Онтон иккиһә
«Абырах» иһин бултаһар
Байанайга түбәстәжинә
Үөрән арсайар

Икки оҗоньор олозо
Икки ағы хартыына
Икки киһи соруга
Икки ағы тардыһар
Биирдәрә «бәттәх»
Иккиһә «антах»

Кулун тутар, 1981 с.
Хабаровскай к.

ОЛОХ АНАЛА

Өрүскэ уу сүүрэр
Ханна эрэ түһээри
Үөһэ күммүт күлэр
Киэһэ саҕахха киирээри
Онтон киһи олорор дуо
Хаһан эрэ өлөөрү?

Ханна эрэ түһүөр диэри
Уу паар буолан көтүөбэ
Куура хаппыт сири
Ньүөлүтэн ааһыаҕа

Киэһэ саҕахха кириэр диэри
Күммүт элбэҕи туһалыа
Күн сиригэр күндүттэн күндүнү
Күнүһү дьонго аҕалыа

Онтон киһи олобун устата
Толорор анала улахан
Киһи аймахха махтатан
Эйэни сиргэ аҕалыа

Муус устар, 1981 с.
Хабаровской к.

Сыллар ааһаллар устан
Үөрүү-хомолто умнуллар
Көрсүөхпүт суоҕа баҕар
Эн биһиги долгуйан

Баҕар олох долгуна биһигини
Икки аҕы быраҕыа
Тус-туспа дьолбутун булан
Эдэр сааспыт таптала сойуо

Ол да буоллар хаһан да
Умунума дуу, биирдэ да,
Бииргэ хаамсыбыт кэммитин
Ахтыспыт үһүн күннэрибитин

Оо, дьылҕа, эн оннукка тиэрдимэ
Үтүө күннэри түүнүнэн солбуйума
Эдэр сааһым салаатын доҕорун
Быддьаан барыма миигиттэн.

Бэс ыйа, 1982 с.
Хабаровской к.

Дойдубут, сирбит симэнэн
Күөх солко таҥаһын кэтиитэ
Алааһым чаранга суугунаан
Киэмсийэ күөбүнэн күлүүтэ
Кус көтөр ыраахтан
Үөрдүнэн көтөн кэлиитэ
Эн миэхэ кэлбитин
Сааскы күннүү мичийэн
Кэбэ кыыл кэпсээнэ тулабар
Өссө киэркэйэн иһиллибитэ
Күөрэгэй чыычаабым ырыата
Дьырылыы туойбута сүрэхпэр
Сибэкки, мутукча сыта
Мичилийэн киирбитэ дууһабар
Ол онтон ылата
Истин изйии музата
Сипсийбитэ дууһабар
Таптал уоттаах кутаата
Оргуйбута сүрэхпэр

Ыам ыйа, 1981 с.
Хабаровскай к.

СОБОТОХ ХАТЫҢ

Төрөөбүт алааспар кэлэммин
Долгуйа көрдүм мин
Сиккиэр тыалынан туойар
Турар соботох хатыны
Тохтоотум ол хатын анныгар
Өйдөөн көөртүм онно
Тулаайах хатын анныгар
Кэрдиллибит төңүргэс оннун
Доҕорун сүтэрэн хараастан
Санньыйбыт хатын үйэбэ
Суох буолбут доҕорун аһыйан
Ытаабыт ыраас таммах уутунан

Балаһан ыйа, 1995 с.
Туора-Күөл — Дьокуускай.
медцентр.

ФАНТАЗИЯ НА ТЕМУ ЛЮБВИ

Эн миигин таптыыргын биллэрбин
Эйэбэс мичээргин көрдөрбүн
Хараҥа халлааҥҥа тахсаммын
Түһэриэм этэ эйиэхэ
Уоттаах Хотугу Сулуһу
Киирбэт күннээх күнүһү

Абалыам этэ тулабар
Эн миигин таптыыргын биллэрбин
Таптал тылларын эттэргин
Аан дойдуну кэрийэн
Булуом этэ хайаан да
Киһи аймах булбатабын
Күндүттэн күндү тааһы
Уунуом этэ сэгэрбэр

Эн миигин таптыырын биллэрбин
Мин баҕа санаабын таайтаргын
Кэрэттэн кэрэ дьүһүннээх
Нарынтан нарын ырыалаах
Остуоруйа дойдутун чыычаабын
Саамай, саамай чабыл ырыатын
Ыллалтыам этэ аттыгар

Эн миигин таптыыргын биллэрбин
Сүрөбүм доҕоро диэтэргин
Моойдоох баһым хонкуйан
Сүһүөхтээх бэйэм сүгүрүйэн
Киһиэхэ саамай күндүтүн
Иккиһин кыайан өргийбэтин
Аһыам этэ олохпун

12.05.81 с.

КӨҮТҮҮ

Халлааны хайа суруйан
Ааһар самолет үөһэнэн
Тус хоту диэкилтэн
Мин Сахам Сириттэн

Хаһан үөһэнэн күөрэгэйим
Көтөн кэлэбин үөрдэн
Туоххаһыйбыт санаабын аһаран
Тулабар туойабын туйааран

Сэгэрим кэлэрин күүтэммин
Устар күнүм уһаата
Долгуйар сүрэхпин уоскутан
Иэйэ гитара ыллаата

Тиэтэй дуу, доһоруом
Иэтэ барыма дууһабын
Хаамсыахпыт эмиэ сиэттиһэн
Сайынҥы наһыл киэһэбэ

Ыам ыйа, 1981 с.
Хабаровской к.

Уу-чуумпуга сүтэн
Илиим-атабым
Чороччу кэлгиллэн
Сытабын эдэр киһи
Тухата суох аатыран
Сөбөбүн миэхэ анаммыт олох
Кылгаһын эмиэ да кэрэтин

Тоҕо оройунан түспүт
Эдэр эмэн сааспар
Үс куттаах ураанхай
Кырыһыһыгар түбэстим?

31.12.95 с.

Москва уобалаһа, госпиталь.

(бэргээн реанимацияттан тахсан баран суруйбут)

Ыраах Москва аңныгар
Ыраас палата иһигэр
Хап-хара харахтаах
Хамсаабат гына кэлгиллэн
Саха саллаата сытар
Үөһээни одуулаабыт
Өһүөннээх харахтар
Өйдөөн кэллилэр
Өтөрдөөнү түгэни
Өйдөммөт сэриини...

Айылбаттан бэриллибит
Хааныгар хаалбыт
Булчут ытар идэтин
Федерал сэриитэ
Кыргыһыыга туһаммыт
Удьуор саха хаана
Сыһа туттубатах
Ыттаһын аайытын
Хара баттах охтубут
Хамаандыыр хайҕалын
Харса суох хомуйбут
Холобурга сылдьар
Хорсун буйун аатырбыт
Булчут хаана оонньообут
Уотугар хаарыгар киирбит
Илбиһирэн барбыт
Верхояң хайатыгар
Бултуур курдук санаммыт
Арай биирдэ
Улахан тыас кэнниттэн
Ханна барбытын билбэккэ,
Туох буолбутун өйдөөбөккө
Уу чуумпуга сүппүт...
Ол онтон ылата
Илиитэ атаҕа
Чороччу эриллэн
Сытар саха саллаата
Туһата суох сананан
Уолчаан хараҕар
Элэнгээн аһаллар

Тулаайах хаалбыт
Чечня оѳолоро
Ытаспыт ийэлэр,
Кырыыһата суох хаалбыт
Ытык кырдыаѳастар
Бу баарды кестеллер
Урусхал буолбут
Куораттар, селолар
Хара буорунан бүрүллүбүт
Суугунас күөх садтар
Хараѳар көһүннэ
Буруолаан бургучуйар
Саха бөһүөлэгэ
Түптэ буруотугар ааспыт
Төрөөбүт сайылыга
Бэйэ эрэ өйдөөтө?
Тоѳо?
Хорсун герой аатыран
Кини кими кыдыйда?
Бэйэтин курдук
Кыра-хара омугу
Көһүлүн көмүскүүр
Хорсун норуоту
Оо, тоѳо кини
Эйэлээх норуот хаанын халытта?
Ханнык үөһээ политик
Дьаһалтатын толордо
Оо, тоѳо кини
Оройунан көрбүт
Оѳочоос сааһыгар,
Үс куттаах ураанхай
Кырыыһыгар турдай?
Хайдах билигин
Алаһа дьийэтин
Атыллаан киириэй?
Хайдах утары ийэтин
Хоргуппут хараѳын көрүөй?

Ахсынньы, 1995 сыл
Москва уобалаһын Купавна бөһүөлөгэ,
Бүтүн союзтааѳы байыаннай
муоратааѳы госпиталь.
(ситэриллибэтэх айымньыта)

Госпитальга биир палатаға
сыпыт Интигам Ба-
баевка аныбын

Хара форма кэтэттилэр
Берет бэргэһэ биэрдилэр
Муора бөрөтө буоллун диэтилэр
Уон аҕыстаах уолчаанҥа
Чечня уоттаах сэриитин
Инники уот маҕалайыгар
Аан дойдуга арбаммыт
Морской пехота киирсиэхтээх
Сааны сааһыгар туппатах
Бэҕэһэнҥи үөрэнээччи
Үчүгэйдик өйдөөбөккө
Аттаннаҕа сэриигэ
Сэри аата сэри
Манна ыйытар суох
Саа туппут бүттэ
Бирикээс иннин диэки

Ахсынньы, 1995 сыл
Москва уобалаһа, госпиталь.

Билэппин үрүн күн анныгар
Олож уонна өлүү тоҕо мөккүһэр?
Сэрэйэбин сотору кэминэн
Содур ыарыы илдэ барыан...

Билэбин кэннибиттэн ким
Үтүөнү баҕара хаалыан...
Өйдүү сатыыбын ээ ким...
Өһүөннээхтик көрүөн

Билэбин мин тihэх күммэр
Ким кэлэн сонньуйан туруон
Мин тонмут сүүспэр ким
Сылаас уонун даҕайыан

Эрэнэбин ээ, эрэллээх
Дьонум, доҕотторум
Тihэх суолбар өйөбүл
Тирэх-көмө буолуохтарын

31.12.95 с.

Москва уобалаһа, госпиталь.

(Орҕуоспа түүн госпитальтан Москваҕа трансплантация институтугар операцияҕа донор кэллэ диэн илдэ бараллар).

